

9. Závěr

Záměrem kolektivu autorů bylo přiblížit čtenáři *science communication* aneb propagaci a prezentaci vědy způsobem srozumitelným nejen akademické obci s úzkou specializací na tento podobor, ale i širší veřejnosti. V neposlední řadě bylo cílem autorského kolektivu nabídnout i inspiraci a recept na strategii propagaci a prezentaci vědy jako i obeznámit čtenáře s jistými úskalími, která se za *science communication* skrývají.

Dynamický rozvoj public relations ve 20. století dostihl i vědu. Ta se po druhé světové válce začala emancipovat z všeobecně rozšířené představy o badatelích jako izolovaných podivínech v bílých pláštích za pultem připomínající kosmický modul. Zvýšená pozornost médií a tlak veřejnosti způsobily, že vědci začali více pečovat o to, aby se o výstupech okolní svět nedozvěděl pouze prostřednictvím odborných časopisů s impakt faktorem, nýbrž i širší veřejnost a to zcela srozumitelným způsobem. Veřejnost by však sotva mohla akceptovat vědecké poznatky šířené popularizační formou, pokud by nebyla zároveň obeznámena s možností jejich aplikace a prospěšnosti pro společnost.

Čtenář v knize našel odpovědi na to, co je *science communication*. Dále si mohl učinit obrázek o peripetiích vztahů mezi propagací a prezentací vědy – sociálně-vědními obory a masmédií. Existuje jistý vztah napětí a nedorozumění mezi těmito hlavními aktéry komunikace a badatelův výstup může být nepochopen či nepřijat ze strany médií či veřejnosti. Příklad *science communication* a politologie ilustrativně poukázal na falešnou prezentaci oboru na veřejnosti na základě povrchní strategie samotných médií.

Navzdory významu ostatních médií zůstává internet hlavním a nevyčerpatelným zdrojem informací v oblasti *science communication*, proto bylo zařazení tohoto textu do publikace nezbytností. Veřejnoprávnímu rozhlasu zůstává i v éře internetu významná role při zprostředkování *science communication*, proto se čtenář na závěr dozvěděl více o významu poslechového média zaměřeného speciálně na vědu.

Vývoj *science communication* do budoucnosti nemá zcela jasné kontury. Finanční krize způsobila, že média jsou nucena omezovat pořady a rušit celé sekce, což se nevyhnulo ani vědě. Vědecké úsilí po nových vědeckých poznatcích je spjato s lidstvem obdobně jako touha veřejnosti dozvědět se o nových poznatcích včas a poutavým způsobem. Konkrétní druhy médií pak znamenají pro prezentaci a komunikaci vědy různá úskalí. Zatímco v éře rostoucí komercializace televize to bylo například zezábavnění, v době rozmachu internetu je diskutovaným tématem význam a relevance blogů psaných samotnými vědci. Nelze vyloučit příchod nového média i odlišných problémů při prezentaci a propagaci vědy, avšak návrat do izolovaných komnat obývaných podivíny v bílých pláštích je vysoce nepravděpodobný. Prezentace a propagace vědy se v posledních desetiletích stala nedílnou součástí vědy a vědeckých poznatků.

P.R.

Summary

The book consists of collected seven texts which were presented by various academics on the series of conferences devoted to Science Communication held at the University of West Bohemia (UWB) in Pilsen from 2009 until 2011. The main aim of the book is not to present science communication area only as a scientific writing determined only for researchers and university lectures concerned with that issue. The goal of the book has been to present *science communication* not only in scientific form but as popular reading to wider community of readers interested in various subjects of *science communication*.

The publication is divided into three thematic blocks and in each of them there are two texts with the exception of the media block consisting of the three texts. The first block titled *Science communication – why and how?* is more theoretical and mainly reveals fundamental aspects of the science communication. The second – applied - block has been focused on science communication and social sciences with particular focus on political science also. Finally, the third block of texts has been aimed at relations between the science communication and the media. The first text is an illustrative advisory on how to successfully present and propagate the science written by the academic with knowledge in public relations. Further two texts have been covering the internet and public radio broadcasting.

Použité zdroje

Knihy a kapitoly z knih

- BARJAK, Franz: 2004. *On the integration of the Internet into informal science communication* (Solothurn University of Applied Sciences Northwestern Switzerland: Brugg, Aargau).
- BENNEWORTH, Paul: 2009. *The challenges for 21st century science – a review of the evidence base surrounding the value of public engagement by scientists* (Universiteit Twente: Enschede).
- BERG-SCHLOSSER, Dirk a STAMMEN, Theo: 2000. *Úvod do politické vědy* (Institut pro středoevropskou politiku a kulturu ISE: Praha).
- BUCCHI, Massimiano: 2008. *Of deficits, deviations and dialogues: Theories of public communication of science*. In BUCHCI, Massimiano a TRENCH, Brian (eds), *Handbook of Public Communication of Science and Technology* (Routledge: London and New York), s. 55-76.
- BULTITUDE, Karen: 2010. *Presenting Science*. In BRAKE, Mark L. a WEITKAMP, Emma (eds), *Introducing Science Communication* (Palgrave MacMillan: London), s. 128-153.
- BURNS, Lynette, Sheridan: 2004. *Žurnalistika. Praktická příručka pro novináře* (Portál. Praha).
- CABADA, Ladislav: 2002. *Politická věda jako samostatná společenskovědní disciplína*. In CABADA, Ladislav a KUBÁT, Michal a kol., *Úvod do studia politické vědy* (Eurolex Bohemia: Praha), s. 23-43.
- DUNWOODY, Sharon: 2008. *Science journalism*. In BUCCHI, Massimiano a TRENCH, Brian (eds), *Handbook of Public Communication of Science and Technology* (Routledge: London and New York), s. 15-26.

- FRANK, James A. J. L.: 2007. *Christmas at the Royal Institution* (World Scientific Publishing Co. Pte Ltd.: Singapore).
- GROSVENOR, J. A.: 2010. *Punk Science: can comedy reinforce learning in adult science shows?* MSc Thesis, (University of the West of England: Bristol).
- HOLLIMAN, Richard a WHITELEGG, Elizabeth a SCANLON, Eilenn a SMIDT, Sam a THOMAS, Jeff (eds): 2008. *Investigating science communication in the information age* (Oxford University Press: Oxford).
- JIRÁK, Jan a KÖPPLOVÁ, Barbara: 2009. *Masová média* (Portál: Praha).
- LEADBEATER, Charles: 2008. *We-Think: mass innovation, not mass production* (Profile Books: London).
- MATĚJŮ, Petr a kol.: 2009. *Bílá kniha terciárního vzdělávání* (Tauris: Praha).
- MCCALLIE, Ellen a BELL, Larry a LOHWATER, Tiffany a FALK, John H. a LEHR, Jane L. a LEWENSTEIN, Brice V. a NEEDHAM, Cynthia a WIECHE, Bee: 2009. *Many experts, many audiences: public engagement with science and information science education* (Centre for Advancement of Informal Science Education: Washington).
- MCCRORY, Paul: 2010. *Developing interest in science through emotional engagement*. In HARLEN, Wynne (ed), ASE Guide to Primary Science Education – New Edition (Association for Science Education), s. 94-101.
- MURCOTT, Toby: 2010. *Broadcasting Science*. In BRAKE, Mark L. a WEITKAMP, Emma (eds), *Introducing Science Communication* (Palgrave MacMillan: London), s. 105-127.
- PALEČKOVÁ, Jana a TOMÁŠEK, Vladislav a BASL, Josef: 2010. *Hlavní zjištění výzkumu PISA 2009: umíme ještě číst?* (ÚIV: Prah).

REDFERN, Martin: 2009. *Speaking to the world: radio and other audio*. In HOLLIMAN, Richard a WHITELEGG, Elizabeth a SCANLON, Eilenn a SMIDT, Sam a THOMAS, Jeff (eds), *Practising science communication in the information age* (Oxford University Press: Oxford), s. 178-192.

ŘÍCHOVÁ, Blanka: 2000. *Přehled moderních politologických teorií. Empiricko-analytický přístup v soudobé politické vědě* (Portál: Praha).

SEMIR, Vladimir de: 2000. *Scientific journalism. Problems and perspectives* (Springer-Verlag Iberica: Barcelona).

SEMIR, Vladimir de: 2010. *Media for science forum* (Pompeu Fabra University: Barcelona).

ŠANC, David: 2009. *Česká politologie – etablování oboru* (Západočeská univerzita v Plzni: Plzeň).

ŠKALOUD, Jan: 1993. *Funkce politické vědy* (v Československu v novém období). In *Sborník politologický 1.* (Vysoká škola ekonomická: Praha), s. 7-14.

VIEWEGH, Michal: 1998. *Zapisovatelé otcovský lásky* (Petrov: Brno).

WEITKAMP, Emma: 2010. *Writing Science*. In BRAKE, Mark L. a WEITKAMP, Emma (eds), *Introducing Science Communication* (Palgrave MacMillan: London), s. 79-104.

YEARLEY, Steven: 2005. *Making sense of science: Understanding the social study of science* (Sage Publishers: London).

Odborné a novinové články

BRUMFIEL, Geoff: 2009. Science journalism: Supplanting the old media? *Nature* 458: 7236, s. 274-277.

BURNS, T. W. a O'CONNOR, D. J. a STOCKLMAYER, S. M. 2003: Science communication: A contemporary definition. *Public Understanding of Science* 12: 2, s. 183-202.

- CLARKE, Maxine: 2008. Ethics of science communication on the web. *Nature* 9: 1, s. 1-4.
- GROSS, Alan G.: 1994. The roles of rhetoric in the public understanding of science. *Public Understanding of Science* 3: 1, s. 3-23.
- HRUŠKOVÁ, Michaela: 2010. Věda jako dobrodružství, rozhovor s Vladimírem Kořenem. *Týdeník Televize*. Dostupné z WWW: <<http://www.televize.cz/clanky/vladimir-koren-veda-jako-dobrodruzstvi-4700>, ověřeno k 9. 10. 2011.
- HUŽVÁROVÁ, Marina: 2007. Věda, věc veřejná. Rozhovor s Patrickem Vittet-Philippem. *Akademický bulletin*. Dostupné z WWW: <<http://abicko.avcr.cz/cs/2007/12/06/veda-vec-verejna.html>, ověřeno k 9. 10. 2011.
- CHECK, Erika a CYRANOSKI, David: 2005. Korean scandal will have global fallout. *Nature* 438: 7071, s. 1056-1057.
- KERR, Anne a CUNNINGHAM-BURLEY, Sarah a TUTTON, Richard: 2007. Shifting subject positions: Experts and lay people in public dialogue. *Social Studies of Science* 37: 3, s. 385-411.
- KREMLÍK, Vítězslav: 2010. Ekovláda nám bude diktovat i to, v kolik musíme do postele. Zlatý komunisti. *Euportal*. Dostupné z WWW: <<http://www.euportal.cz/Articles/6286-ekovlada-nam-bude-diktovat-i-to-v-kolik-musime-do-postele-zlaty-komunisti.aspx>, ověřeno k 20. 7. 2010.
- LISCHKA, Wenzel: 2010. Vědecký výklad: Jaderná reakce lidské hmoty. *Blisty.cz*. Dostupné z WWW: <<http://blisty.cz/art/50836.html>, ověřeno k 9. 10. 2011.
- LOVORN, Michael G.: 2008. Humor in the home and in the classroom: The benefits of laughing while we learn. *Journal of Education and Human Development* 2: 1, nestránkováno. Dostupné z WWW:

<<http://www.scientificjournals.org/journals2008/articles/1268.pdf>, ověřeno k 9. 10. 2011.

MILLER, Steve: 2001. Public understanding of science at the crossroads. *Public Understanding of Science* 10: 1, s. 115-120.

POLACH, Roman: 2001. Zítřa bude konec světa, prokázali vědci. *Polach.blog.iDNES.cz* (Média-Hydepark, in: ceska-media.cz). Dostupné z WWW:
<<http://polach.blog.idnes.cz/c/133817/Zitra-bude-konec-sveta-prokazali-vedci.html>>, ověřeno k 28. 4. 2010.

RADDICK, Jordan M. a BRACEY, Georgia a GAY, Pamela L. a LINTOTT, Chris J. a MURRAY, Phil a SCHAWINSKI, Kevin a SZALAY, Alexander S. a VANDENBERG, Jan: 2010. Galaxy Zoo: Exploring the Motivations of Citizen Science Volunteers. *Astronomy Education Review* 9: 1, nestránkováno.

ROWE, Gene a FREWER, Lynn J: 2005. A typology of public engagement mechanisms. *Science Technology Human Values* 30: 2, s. 251-290.

SILVERTOWN, Jonathan: 2009. A new dawn for citizen science. *Trends in ecology and evolution* 24: 9, s. 467-470.

VRBÍK, Zdeněk: 2009. Dává o sobě věda dost vědět? *Strategie*. Dostupné z WWW:
<<http://strategie.e15.cz/zurnal/dava-o-sobe-veda-dost-vedet-410810>>, ověřeno k 9. 10. 2011.

TRUMBULL, Deborah J. a BONNEY, RICK a BASCOM, Derek a CABRAL, Anna: 2000. Thinking Scientifically during Participation in a Citizen-Science Project. *Science Education* 84: 2, s. 265-275.

WILKINSON, Clare a BULTITUDE, Karen a DAWSON, Emily: 2011. “Oh yes, robots! People like robots; the robot people should do something”: Perspectives and prospects in

public engagement with robotics". *Science Communication* 33: 3, s. 367-397.

Dokumenty a jiné zdroje

Analýza stavu výzkumu, vývoje a inovací v České republice a jejich srovnání se zahraničím v roce 2010.: 2010. (Úřad vlády ČR: Praha).

ARMSTRONG, Paul: 2002. *You're having a laugh! Learning as fun*. Paper presented at SCUTREA, 32nd Annual Conference, 2-4 July 2002, University of Stirling. Dostupné z WWW:

<<http://www.leeds.ac.uk/educol/documents/00002057.htm>,
ověřeno k 9. 10. 2011.

BRAINARD, Curtis: 2009. *Is Futurity the Future*. The Observatory. Dostupné z WWW:

<http://www.cjr.org/the_observatory/is_futurity_the_future.php,
ověřeno k 19. 7. 2011.

BULTITUDE, Karen a GRANT, Laura: 2006. *2005 Institute of Physics Schools and Colleges Lecture Tour*. Graphic Science Unit. Dostupné z WWW:

<http://www.scu.uwe.ac.uk/files/OPOF_final_report.pdf,
ověřeno k 9. 10. 2011.

CABADA, Ladislav: 2010. *Vztah mezi vědou a společností*. In *Science Communication*, materiál připravený v rámci přípravy vzdělávacího modulu *Science Communication* pro Public Information Officers (projekt Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, SCICOM – Rozvoj kompetencí pro komunikaci vědy, reg. č. CZ.1.07/2.3.00/09.0151, řešený ve spolupráci Západočeské univerzity v Plzni a Techmania Science Center v Plzni).

CLO (nedatováno). *Citizen Science*. The Cornell Lab of Ornithology. Dostupné z WWW:

<<http://www.birds.cornell.edu/page.aspx?pid=1664>>, ověřeno k 9. 10. 2011.

COLLINS, Sophia: 2009. *I'm a scientist get me out of here – Summary Evaluation*. Gallomanor Communications Ltd. Dostupné z WWW:

<<http://imascientist.org.uk/files/2010/01/IAS-March-2009-summary-evaluation-report.pdf>>, ověřeno k 9. 10. 2011.

EUROPA: 2011. *€7 billion boost for research and innovation will create jobs and growth*. European Commission Reference IP/11/900 (19 July 2011).

EUROPEN COMMISSION: 2010. Special Eurobarometer 340 / Wave 73.1 – TNS Opinion & Social. Brussels: Directorate-General for Communication.

EUROSTAT: 2011. *Voter turnout in national and EU parliamentary elections* (tsdgo310). Dostupné z WWW: <<http://epp.eurostat.ec.europa.eu.>>, ověřeno k 9. 10. 2011.

FRECHTLING WESTAT: 2010. *The 2010 User-Friendly Handbook for Project Evaluation*. National Science Foundation. Dostupné z WWW:

<<http://informalscience.org/downloads/TheUserFriendlyGuide.pdf>>, ověřeno k 9. 10. 2011.

MOORE, Gemma: 2010. *UCL Beacon for Public Engagement: Six Month Review* (2) University College London Public Engagement Unit, September 2010.

MOORE, Gemma: 2011. *UCL Beacon for Public Engagement: Six Month Review* (3) University College London Public Engagement Unit, March 2011.

MORI, Ipsos: 2011. *Public attitudes to science 2011*. Department for Business, Innovation and Skills. Dostupný z WWW: <<http://www.ipsos-mori.com/Assets/Docs/Polls/sri-pas-2011-main-report.pdf>>, ověřeno k 9. 10. 2011.

NATURE NEWS SURVEY: 2009. Dostupné z WWW: <www.nature.com/news/2009/090318/si/458274a-s1.xls>, ověřeno k 9. 10. 2011.

NCCPE (nedatováno) *Methods of engaging the public*. National Co-ordinating Centre for Public Engagement. Dostupné z WWW: <<http://www.publicengagement.ac.uk/how/case-studies>>, ověřeno k 9. 10. 2011.

OUGHTON, Jack: 2010. *Science Communication and the Age of the Internet*. Dostupné z WWW: <<http://www.scribd.com/doc/32482120/Jack-Oughton-Science-Communication-in-the-Internet-Age>>, ověřeno k 19. 6. 2011.

PEARCE Williams, L.: 2008. *Hans Christian Ørsted*. Complete Dictionary of Scientific Biography. Dostupné z WWW: <http://www.encyclopedia.com/topic/Hans_Christian_Oersted.aspx>, ověřeno k 9. 10. 2011.

PEOPLE SCIENCE POLICY: 2006. *Science Communication Excellence: Survey of Factors Affecting Science Communication by Scientists and Engineers* (Royal Society, RCUK, & Wellcome Trust: London).

PONTIN, Kate: 2010. *I'm a Scientist, Get me out of Here! – Evaluation Interim Report*. Gallomanor Communications Ltd. Dostupné z WWW: <<http://project.imascientist.org.uk/wp-content/uploads/2010/11/Im-a-Scientist-Interim-Evaluation-Report.pdf>>, ověřeno k 9. 10. 2011.

RESEARCH COUNCILS UK (2010). *What's in it for me? The benefits of public engagement for researchers*. Research Councils UK. Dostupné z WWW: <www.ruck.ac.uk/per>, ověřeno k 9. 10. 2011.

RESEARCH COUNCILS UK (2011). *Evaluation: Practical Guidelines*. Research Councils UK. Dostupné z WWW: <<http://www.rcuk.ac.uk/documents/publications/evaluationguide.pdf>>, ověřeno k 9. 10. 2011.

RESEARCH COUNCILS UK (nedatováno). *What is public engagement?* Research Councils UK. Dostupné z WWW: <<http://www.rcuk.ac.uk/documents/scisoc/peupdate.pdf>>, ověřeno k 9. 10. 2011.

ROSE, Jim: 2009. *Independent Review of the Primary Curriculum: Final Report*. Department for Children, Schools and Families. Ref 00499-2009DOM-EN. Dostupný z WWW: <https://www.education.gov.uk/publications/eOrderingDownload/Primary_curriculum-report.pdf>, ověřeno k 9. 10. 2011.

RZEPA, Henry S.: 2010. *The Internet as a Medium for Science Communication*. Dostupné z WWW: <<http://www.ch.ic.ac.uk/rzepa/ou/>>, ověřeno k 20. 7. 2011.

SCIENCE FOR ALL (2010b). *Public Engagement with Science and Society – a conversational tool* (Department for Business, Innovation and Skills: London). Dostupné z WWW: <<http://interactive.bis.gov.uk/scienceandsociety/site/all/2010/09/23/public-engagement-for-science-and-society-a-conversational-tool/>>, ověřeno k 9. 10. 2011.

THE ROYAL ACADEMY OF ENGINEERING (N. D). *Ingenious evaluation toolkit*. Dostupné z WWW: <http://www.raeng.org.uk/societygov/public_engagement/ingenious/evaluation.htm>, ověřeno k 9. 10. 2011.

UCL PEU (nedatováno). *Bright Club*. University College London Public Engagement Unit. Dostupné z WWW: <http://www.ucl.ac.uk/public-engagement/projects/other_projects/bright_club>, ověřeno k 9. 10. 2011.

WAISOVÁ, Šárka: 2010. Úvod do Science Communication. In: Science Communication, materiál připravený v rámci přípravy vzdělávacího modulu Science Communication pro Public Information Officers (projekt Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, SCICOM – Rozvoj kompetencí pro komunikaci vědy, reg. č. CZ.1.07/2.3.00/09.0151, řešený ve spolupráci Západočeské univerzity v Plzni a Techmania Science Center v Plzni).

ZOONIVERSE (nedatováno). *The Zooniverse for Researchers*. Dostupné z WWW: <<http://www.zooniverse.org/researchers>>, ověřeno k 9. 10. 2011.

Deníky, týdeníky

Brněnská věda slaví úspěchy, ibrno.cz ze dne 25. 6. 2010.

John Hawks weblog, paleoanthropology, genetics and evolution. Dostupné z WWW:

<<http://johnhawks.net/weblog/topics/metascience/reporting/nature-science-journalism-history-2009.html>>, ověřeno k 9. 10. 2011.

Každému desátému Čechovi hrozí infarkt, věda umí pomoci. Tyden.cz ze dne 10. 5. 2010. Dostupné z WWW:

<http://www.tyden.cz/rubriky/zdravi/kazdemu-desatemu-cechovi-hrozi-infarkt-veda-umi-pomoci_168234.html>, ověřeno k 9. 10. 2011.

Knír nemusí být sexy jen pro lidi, ale i pro ryby. Zpráva ČTK ze dne 29. 6. 2010.

Prdící ovce ohrožují magnetické pole slunce. Neviditelnypes.cz ze dne 18. 1. 2010. Dostupné z WWW:

<http://neviditelnypes.lidovky.cz/veda-prdici-ovce-ohrozujimagneticke-pole-slunce-f67-/p_veda.asp?c=A100117_112654_p_veda_wag>, ověřeno k 9. 10. 2011.

Propojení výzkumu a průmyslu je věda, Profit ze dne 28. 6. 2010. Dostupné z WWW:

<<http://www.profit.cz/clanek/propojeni-vyzkumu-a-prumyslu-je-veda/>>, ověřeno k 9. 10. 2011.

Seznamování byla vždycky věda. Magazín Víkend Dnes ze dne 13. 2. 2010.

Tři okruhy šíření vědeckého poznání. Technický týdeník ze dne 9. 3. 2010. Dostupné z WWW:

<<http://www.techtydenik.cz/detail.php?action=show&id=6330&mark=>>>, ověřeno k 9. 10. 2011.

TV NOVA, 3. 3. 2002.

V Praze se bude konat mezinárodní konference orální historie. Tisková zpráva ČTK ze dne 29. 6. 2010.

Věda očima obyvatel EU. Dostupné z WWW:

< <http://www.inovace.cz/novinky/335-veda-ocima-obyvatel-eu>>, ověřeno k 9. 10. 2011.

Vražedné sucho v Česku. ČT 1, 16. 7. 2010.

Elektronické zdroje

Aktuel Naturvidenskab: <http://aktuelnaturvidenskab.dk/>.

Archäologie online: <http://www.archaeologie-online.de/>.

Barcelona Science Park: <http://www.pcb.ub.edu>.

Bild der Wissenschaft: <http://www.wissenschaft.de>.

Centre National d'Etudes Spatiales dédié aux Jeunes:

<http://www.cnes-jeunes.fr/>.

Centre National d'Etudes Spatiales: <http://www.cnes.fr/>.

Centrum pro výzkum veřejného mínění:

<http://www.cvvm.cas.cz>.

Communicating Astronomy with the Public:

<http://www.capjournal.org/>.

Česká tisková kancelář: <http://www.ctk.cz>.

Discover Science & Engineering: <http://www.discover-science.ie>.
European Children's Universities Network:
<http://eucu.net/cu/projects>.
Evropská unie v České republice: <http://ec.europa.eu/>.
Illustreret videnskab: <http://illvid.dk/>.
Kennislink: <http://www.kennislink.nl/>.
MAX: <http://www.max-wissen.de>.
NASA Kids' Club:
<http://www.nasa.gov/audience/forkids/kidsclub/flash/index.html>.
Nature: <http://www.nature.com/>.
New Scientist: <http://www.newscientist.com/>.
Piknik Naukowi: <http://www.pikniknaukowy.pl/standard/en/>.
Planet Science: <http://www.planet-science.com/>.
SCICOM – Rozvoj kompetencí pro komunikaci vědy:
<http://www.scicom.zcu.cz/>.
Science as Culture: <http://www.tandf.co.uk/journals/csac>.
Science for Kids: <http://www.eurekaalert.org/scienceforkids/>.
Science in Schools: <http://www.scienceinschool.org/>.
Science News for Kids: <http://www.sciencenewsforkids.org/>.
Science, Technology & Human values:
<http://sth.sagepub.com/>.
Science: <http://www.sciencemag.org/>.
Spektrum der Wissenschaft: www.spektrum.de.
Technology Academy Finland: <http://technologyacademy.fi/>.
Ústav experimentální botaniky AV ČR: <http://www.ueb.cas.cz>.
Wissenschaft-online: <http://www.wissenschaft-online.de/>.

O autorech

Dr. Karen Bultitude – specializuje se na oblast Science Communication, Department of Science and Technology Studies, University College London. Dříve působila na University of the West of England.

doc. PhDr. Ladislav Cabada, Ph.D. – je docentem v oboru politologie na Metropolitní univerzitě Praha, působí také na katedře politologie a mezinárodních vztahů Západočeské univerzity v Plzni. Je předsedou České společnosti pro politické vědy, působí jako jeden ze dvou šéfredaktorů odborného časopisu *Politics in Central Europe*. Intenzivně se věnuje především komparativní politologii se zaměřením na politické systémy střední a východní Evropy a střední a jiho-východní Evropě jako specifickým kulturně-politickým regionům. O těchto tématech samostatně či jako apoluautor publikoval přibližně dvě desítky knih a téměř sto odborných článků v češtině, angličtině, němčině a slovinštině.

doc. RNDr. František Ježek, CSc. – prorektor pro strategii a rozvoj, Západočeská univerzita v Plzni.

Mgr. Jan Kolář, Ph. D. (1972) – absolvoval magisterské a doktorské studium biologie na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy, obor fyziologie rostlin. Od roku 2004 pracuje jako biolog v Ústavu experimentální botaniky AV ČR. Od roku 2007 se zde kromě výzkumu věnuje také propagaci ústavu a popularizaci rostlinné biologie. Je autorem populárně-vědecké knihy *Biologické hodiny rostlin* (nakladatelství Academia, 2006).

Mgr. Tomáš Moravec – tiskový mluvčí Techmania Science Center.

PhDr. Přemysl Rosůlek, Ph.D. (1971) – vystudoval politologii na MU v Brně a na FSV UK v Praze, působí na Katedře politologie a mezinárodních vztahů Fakulty filozofické v Plzni a také vyučuje na MUP v Praze a Plzni. Zaměřuje se na politické systémy jihovýchodní Evropy, nacionalismus, soudobou politickou filozofii a dále na oblast politiky a médií.

Mgr. Robert Tamchyna (1971) – vystudoval obor žurnalistika a masová komunikace na Fakultě sociálních věd UK. V rozhlase pracuje externě od roku 1989. Nejprve jako redaktor a moderátor Českého rozhlasu 2 – Praha, kde se věnoval převážně politickým (např. Hovory z Lán s prezidentem Václavem Havlem), kulturním a sociálním tématům. Za rozhlasovou činnost získal řadu ocenění. Od července 2005 je členem digitální a internetové stanice Český rozhlas Leonardo a od té doby se specializuje na témata spojená s popularizací vědy.

Mgr. Luboš Veverka (1983) – vystudoval Mediální studia na FSV UK. Od roku 2004 spolupracoval s Lidovými novinami jako dopisovatel rubriky věda. Od roku 2005 spolupracoval s Českým rozhlasem Leonardo, od roku 2006 tu působil jako redaktor, od roku 2008 je šéfredaktorem stanice. Působil mimo jiné v pracovní skupině, která připravovala vize budoucího rozvoje Českého rozhlasu.

PhDr. Irena Vlachynská – působí na odboru Výzkum a vývoj na Západočeské univerzitě v Plzni.

Rejstřík

A

Adobe Flash 161
agenda-setting 43, 61, 70
Aktuel Naturvidenskab . 20,
179

B

BBC..... 85
Bright Club. 47, 48, 49, 177
Bultitude.... 3, 6, 27, 31, 44,
46, 173, 174, 181
bulvarizace 95, 128

C

Café Scientifique..... 46
Café Scientifiques 46
Citizen Science.. 44, 51, 52,
53, 173, 174
Climategate 34, 70
CNN 63
Časopis Science..... 18, 21
ČT24 94

D

Danish Science..... 21
Discovery Channell..... 152,
154
Duverger..... 86

E

Eurobarometr 24, 30, 33,
175
Evropská komise pro
výzkum..... 63, 72

F

Fukuyama..... 104
Futurity.org . 133, 136, 137,
138, 139, 140, 141, 142,
143, 144, 145, 146, 148

G

Google. 136, 138, 146, 147,
152, 163, 164
governance 36
Griffin..... 27

H

hoax 79
Howstuffworks.com.... 134,
136, 146, 148, 149, 150,
151, 152, 153, 154

I

IPCC 70

N

NASA.... 16, 17, 27, 67, 76,
180

- P**
- PCB Park Científic
 Barcelona 24
- Piknik Naukowi 23, 26
- PIO Public Information
 Officers 26, 28
- PISA 14, 15, 170
- politainment 95, 97
- Porterovo schéma změn . 11
- pozitivismus 85
- PR 67
- Public engagement .. 31, 32,
 39, 40, 42, 44, 49, 57
- public relations 5, 6, 109,
 110, 121, 124, 166, 168
- Pulitzerova cena 69
- R**
- redakce 66, 122
- reklama 71, 74, 165
- S**
- SCICOM ... 5, 6, 11, 14, 15,
 25, 26, 27, 28, 29, 134,
 174, 178, 180
- science communication* 5, 6,
 11, 15, 18, 20, 21, 25, 27,
 31, 32, 36, 37, 38, 39, 40,
 42, 44, 45, 46, 49, 53, 55,
 56, 57, 58, 82, 83, 84, 88,
 89, 94, 95, 97, 102, 103,
 105, 106, 133, 134, 135,
 136, 137, 138, 139, 140,
 142, 154, 166, 167
- science journalism.... 42, 44
- SETI@home 52
- sociální média 140
- sociální síť 110
- SOČ 27, 29
- strukturální fondy 13
- T**
- Techmania 28, 133, 174,
 178, 182
- The Boston Globe 63
- The Reference Frame .. 136,
 137, 138
- three dimension model ... 41
- Three Mile Island 63
- TV Nova 79, 85
- TV NOVA 78
- TV Prima 79
- V**
- Václav Klaus 78
- W**
- Wall Street Journal 61
- workshop 15, 21, 24, 133

SCIENCE COMMUNICATION se zřetelem na sociálně-vědní témata

Dr. Karen Bultitude
doc. PhDr. Ladislav Cabada, Ph.D.
doc. RNDr. František Ježek, CSc.
Mgr. Jan Kolář, Ph.D.
Mgr. Tomáš Moravec
PhDr. Přemysl Rosůlek, Ph.D.
Mgr. Robert Tamchyna
Mgr. Luboš Veverka
PhDr. Irena Vlachynská

Vydavatel:
Západočeská univerzita v Plzni, Vydavatelství
Univerzitní 8, 306 14 Plzeň
tel.: 377 631 951
e-mail: vydavatel@vyd.zcu.cz

Odborné posudky vypracovali:
Ing. Mgr. Zdeňka Jastrzemska, Ph.D.,
Ing. Miloš Čermák

Jazykové korektury: Bc. Eliška Krýže
Technická redakce a grafická úprava: Mgr. Zuzana Krčálová
Grafická úprava obálky: Ondřej Polony

Nositelé autorských práv: autoři, Západočeská univerzita v Plzni

Vyšlo: prosinec 2011

Vydání: 1. vydání, on-line
Počet stran: 184

ISBN 978 80-261-0082-9

V posledních desetiletích se aktuální otázkou stala také účinná role *science communication*, propagace a prezentace vědy. V globální otevřené společnosti založené na informacích a informačních technologiích stoupl nejen význam vědy, ale také informovanosti o vědě. Význam výsledků vědy je v současném světě možné docenit jen tehdy, pokud může být s aktuálními badatelskými poznatky obeznámena i veřejnost. Receptem na to je schopnost komunikátorů vědy znát jak charakter soudobých médií, tak i nároky publika, jinak se může i dobře míněné public relations mjet účinkem.

Tato odborná publikace nabízí odpověď nejen na otázku, co je *science communication*, ale i na některé aspekty vztahů mezi tímto vědním oborem a sociálně-vědními tématy a politikou. V samotném závěru se kniha věnuje vztahům mezi vědou, médii a účinnou public relations.

... chapters which are formed... (scope of...
 ... of starting notions) in three main parts.
 ... Theoretical Analysis of Cost-Benefit Analysis and
 ... part is entitled Multicriteria Evaluation in a Fuzzy Environment.
 ... the book. The last part, Application to a Real-World Problem,
 ... illustrates the previous theoretical methods on the example of
 ... al policy (Po is an Italian river). The book is completed by
 ... ative References and Bibliography including more than 500
 ... written in a lucid style, the text is well organized into relative
 ... sections. Some sections are heuristic or prevalably heuristic, serving
 ... elementary knowledge of mathematical logic and some tools of the
 ... (including some parts of Calculus). The problems of ecological economics
 ... the author was not easy. The transdisciplinary character of the present
 ... to find a unitary style for presentation of mathematical, logical
 ... (and in certain sense also philosophical and political) topics.
 ... of the referred book and, on the other hand, none of them
 ... to determine one "binding" style. The author has succeeded to overcome
 ... to create a consistently effecting text. The problems of ecological economics
 ... ecological economics belong to the typical features of the contemporary
 ... book can be useful for any reader wishing to find their analysis based
 ... approaches and analysis of their quantitative and qualitative, however
 ... suggests mathematical approach to the actual problem of conflicts
 ... and the environmental protection. The linkage between the
 ... the problem on one side and the ecological risks on the other
 ... "level", to the formulation of the "sustainable development"
 ... mathematical reflection of that idea. It is based on the paradigm
 ... and sustainability for determining conflictual values.
 ... main goal is to develop and verify multicriteria models.
 ... suggest effective compromises between their different
 ... al systems are
 ... can be rather
 ... ing the typical features
 ... rred work suggests
 ... stance. It overcomes
 ... evaluation matrices
 ... ormance of decision
 ... ects of the particular
 ... problems of ecology
 ... ived into twelve chapters
 ... ry presentation of
 ... sents the Theoretical
 ... nd part is entitled
 ... of the book. The
 ... blem, illustrates the
 ... mental policy (Po

... representative References and Bibliography including more than 500
 ... written in a lucid style, the text is well organized into relative
 ... sections. Some sections are heuristic or prevalably heuristic, serving
 ... elementary knowledge of mathematical logic and some tools of the
 ... (including some parts of Calculus). The problems of ecological economics
 ... the author was not easy. The transdisciplinary character of the present

... mathematical logic and...
 ... of Calculus). The problems of ecological...
 ... not easy. The transdisciplinary character of the...
 ... a certain sense also philosophical and political) topics...
 ... of the referred book and, on the other hand, none of them is su...
 ... rmine one "binding" style. The author has succeeded to overcon...
 ... eate a consistently effecting text. The problems of ecological econo...
 ... ecological economics belong to the typical features of the contempor...
 ... eferred book can be useful for any reader wishing to find their analysis base...
 ... approaches and analysis of their quantitative and qualitative, howev...
 ... a mathematical approach to the actual problem of conflicts...
 ... he environmental protection. The linkage between the g...
 ... on one side and the ecological risks on the other...
 ... to the formulation of the "sustainable...
 ... of that idea. It is b...

evropský sociální fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tato publikace vznikla v rámci projektu SCICOM, reg. č. CZ.1.07/2.3.00/09.0151, který je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.